

կերէնազ Իթմէկէ չալընազըմ:

Էվլէլքի Թէլէկրաֆնամէլէրմտէ պէտան օլունան Հասան գալէ մուհա- րէպէսինտէն սօնրա, Մըխթար բաշա քէնտինին տաղըմը օլան ասաքիրի- նին պիւլիւք գըսմընը ղաեթմ միւշ- քիւլաթլա Թօրաթըգտան սօնրա, միւնթազամէն Տէվէ Պօյնու պողաղընըն միւնթազէմ մէվգըսը Իւզէրինէ չէ- քիւմիշ Խոթ:

Օվատան Էրդրումա կիտէն Թարիգ, Եալընըզ մէզքիւր պողաղ օլուպ, իշ պու տար պողաղ պիր տաղա կէօթիւ- րիւր, վէ պողաղըն հէր Թարաֆընա, ղիքը օլունան տաղըն սըրթլարը հաքիմ տիրէր: Պէօյլէն Թապիւթտան միւս- Թահքէմ օլան Տէվէ Պօյնու պողաղը, սանաիճէ տախի Ֆէյլի բաշա իսմիլլէ մաարուֆ օլան Ալման զապիթանընտան ժէնէրալ Գօլմանըն պիզըպթ նէզարէ- Թի Թահթընտա օլարագ, հէման ֆէթհ օլունմազ տէրէճէտէ պիր հալը միւ- տաֆաեա վազ օլունմուշ տուր: Պօ- ղաղըն Եօլու օլ գատար տար տըր քի, ճէպէտէն իքի արուպա անճազ կէ- չէպիլիւր: Իշթէ Մըխթար վէ Խամիլլէ բաշալար, քէնտի գուվէյի ասկէրի- ելէրինլէ իշ պու միւնթազէմ մէվգը Իւզէրինէ չէքիւմիշլէր տիր:

Միւշարիլէյհիմ բաշալար վազա մաղուպ օլմուշլար իսէ տէ, մէյնու- սիեթէ ասլա տիւշար օլմամըլլար, վէ նաօլլ քի ալ տէմէ տախի Թարաֆը- նըլա թէլէկրաֆլա պիրտիրմիշ Խոթիմ, ղաղի Մըխթար բաշա Եազընտա էլք մէվգըսընը պէթիւքար Էլտէ Խոթէն- կինէ կիւլէնմէքտէ Խոթ: Օրտուլի հիւ- մանուն չու սուրէթլէ Թէրթիլ Խոթի- միշ Խոթ: Մէօյլէ քի օրտուլի մէզքիւ- րուն սօլ ճէնահը կիւրճի պողաղընը, վէ օրթա ճիհէթի Տէվէ Պօյնուն Թութ- մագտա, վէ սաղ ճէնահը տախի Սօ- ղանը տաղ Թէրէսինէ գատար Թէմ- տիտ օլունմազ տա Խոթ: Պէօյլէն Էր- ղրում չէհրինին Եթրաֆը քեամիլէն ի- հաթա օլունմուշ, վէ տիւշմէնէ չիտ- տէթլի վէ միւնթալիտ պիր մուգալմէթ իպրազ Իթմէք Իւզրէ, պիւլիւլէն նօգ- Թալարաան իսթիֆատէ Խոթիմիշ Խոթ: Պէնտէնիզ, չու Թէրթիլպաթը կէօրէ- րէք, Բուսլարըն պունտան Եօթէնէ Ի- լէրուլէնէնիպ, Եէնտէն շարգ Թա- րաֆընտա քի գըլաղլարընա չէքիւլմէնէ մէճպուր օլանագլարընա ասլա շիւպհէ Իթմէմէքտէ Խոթիմ:

Հոկտեմ. 28 ինճի սապահը Մըխ- Թար բաշա պիւթիւն խաթիմ Իւզէրին- տէ օրտուեա պիզըպթ մուսայեհնէ իթ- միշ տիր: Խամիլլէ բաշանըն Թահթը գօմանտաթընտա պուլունան ասաքիր, Մըխթար բաշանըն սօլ Թարաֆընտա օլունգլարը հալտէ, քէնտինին գօման- տասը ալթընտա օլան ասաքիր տախի պողաղը Թութ մուշ Խոթիլէր: Մըխթար բաշանըն պիզըպթ Թէլլիլքաթ վէ նէ- ղարէթի իլէ, Օմանլըլար պիւլիւք պիր մուհարէպէ իշին լաղըմ օլան Թէտա- րիքաթը կէօրմէք Խուսուսունտա ֆէվգէլատէ սայու ղալըթիլէր Իթմիւ- լէր տիր: Տիկէր Թարաֆտան մալիւ- միւնթալի Խոթի քի, Բուսլար տախի քէն- տի մուլաֆթաղընէթլէրինտէն պիլ իս- Թիֆատէ, Օլթիլիէն, Դէօթըրիւ քէօթիւ- նէ, Տէլի Պապաեա, վէ էն նիհաեթի Հասան գալէեա ասքէր իգամէթ իթ- տիրմիշլէր Խոթ:

Նոյեմբերին իւշիւնճիւ ճիւմաա իր- Թէսի կիւնիւ, տիւշմէն Էրդրումտան 10 միլ ուղագ օլուպ, հաթիթա Տէվէ Պօյնու էթէյինէ գատար պիր քէշֆ

տախի իճրա իթմիշ տիր: Պունուն իւ- ղէրինէ տիւշմէնին Եազընտա հիւճում իտէճէկի, վէ Էրդրումա տիւշմէն իս- Թիւսընտան գուրթարմագ իշին ասլա վագըթ ղալ իտիւմէմէսի լաղըմ կէլէ- ճէկի անլաղըմը տըր: Պիլիմ Թարաֆ- տան պիր Թագըմ ճասուլար, տիւշմէ- նին գուվէյի ասկէրիեհէսի, վէ բիշ- տար գօլլարընըն հարաքեաթը հագ- գընտա պաղը մալիւմաթ վիրիպ, պուն- լար, գարշըմըգտա պուլունան տիւշմէն բիւտէսինին 30,000, Թօրաթընըն 150, վէ սիւարիլէրինին քիւլլիեթիլի օլ- տուղունու իտտաա իթմէքտէ պու- լունմուշլար տըր:

Աքէն պէշինճի բազար իրթէսի ոս- պահըսը, տիւշմէն, Օմանլըլարըն սօլ ճէնահը Իւզէրինտէ վէ Խանճէ վէ Սօ- ղիլու գարիլէլէրի Թարաֆլարընտա պիւլիւք պիր հարէքէթէ պաշլամըշ տըր: Պիլ, Բուսլարըն քիւլլիեթիլի բիւտէ ասկէրի վէ Թօրլար իլէ, Խա- մայիլ բաշաեա իհալէ օլունմուշ օլան մէվգըլարա գարշը իլէրիլէրիլէրին իկէօրմէքտէ Խոթ: Հալպուքի Օման- լըլար իսթիհքեամլարընըն արգասըն- տա տուրուպ, քէմալի սիւքիւնէթլէ հիւճումէ պէքէմէքտէ Խոթիլէ: Ֆիլ- վագը մէմուլիմիլ ֆիլիլէ չըգմիշ, Եա- նի Բուսլարըն հիւճումա պիւս սէմէրէ գալիւշ տըր: Մէօյլէք Բուսլար սա- երճա չօգլուք օլմալարընա նիսպէթէն, իսթիհքեամլարըն արգասընտա սիւքը- լէնմիշ օլան ասաքիլի շահանէնին Եազ- մուր կիպի Եաղթըրտըլը աթէշէ գար- չը տուրմաեարագ, չէնտ տէֆա կէ- րի սիւրիւմիւշլէր, վէ սաաթ օն պիր րտտալէրինտէ, պիւլիւք Թէլէֆաթ վիրիպ, վէ Օմանլըլարտան պիր բար- մագ պիլէ Եէր ղապթ իտէմէեթէք, րիւճաթ իթմէքիլի մէճպուր օլմուշ- լար տըր:

Օմանլը գօմանտանլարը, Բուսլարըն չու մուհարէպէյի իթմէլէրինտէն մագ- սէտ, օրտուլարընըն պիւլիւք ֆըրգա- սընա, Տէվէ Պօյնու պողաղընըն մէվ- գընին չէվիլթմէք իշին օլունգլու ղան- նընտա պուլունմուշլար տըր: Հալպու- քի Մըխթար բաշա մէվգըսընըն ճէպ- հէսինէ գարշը տողրունտան տողրու- հիւճում իթմէք, Թապիւթը մասլա- հաթտան պիւսպիւթիւն միւմթիւնիլ Խոթ, վէ իլի միւտաֆաա Խոթիւ Խոթ, հագըգաթէն պէօյլէ օլանագ Խոթ: Չիւնքի Մըխթար բաշանըն Թահթը գօմանտաթընտա պուլունան բիւտէ վէ Թօրճու ասքէրի աթէշ իթտիքէ, տիւշմէն ասլա մէզքիւր պողաղ Իւզէ- րինէ իլէրուլէնէնիպ Խոթ:

Ֆիլվագը իշպու պողաղը մուհա- սէրէ Խոթն տիւշմէն օրտուսու, բաշա- յի միւշարիլէյհի Թահթը գօմանտա- սընտա պուլունան ասքէրին ստեքըն- տան գիեաթէ Խոթ, լաքին Մըխթար բաշանըն տա հիւքմիւ ալթընտա միւ- քէմմէլ սուրէթտէ 30 Թապուր բիւտէ- սի վար Խոթի քի, պու ասքէր հէր նէ գատար ուղուն Եօլ Եիւրիւմէքտէն, վէ շիւտաթիլի մուհարէպէլէր իթմէք- տէն Եօրուլմուշ վէ Իքի տէֆա վուգու պուլուն սն մաղուպիեթիլէր Իւզէրինէ աղչօգ մէյնուսիեթէ տիւշար օլմուշ ի- տի իսէ տէ, Բուսլարըն Տէվէ Պօյնու պողաղընա հիւճում իթտիքմէք Իւզրէ սէվգ իտէճէքէրի գօլ վէյի ասկէրի- էնէ գարշը, մէզքիւր պողաղը լաեք- գըլլա մուհաֆաղա իտէպիլիլ Խոթ:

Սօլ ճէնահըմը Իւզէրինէ վուգու պուլուն հիւճում, չէճիւնէ սուրէթտէ կէրի սիւրիւլիլիւ հալտէ, տիկէլ

Թարաֆտան տիւշմէն անաղըն օրտու- հիւճումաեա մէրքէզ ճիհէթի իւզէ- ինէ պիր հարէքէթէ պաշլամըշ տըր: Էօյլէտէն պիրաղ սօնրա, քիւլլիեթիլ- ի Բուս սիւարի ասքէրիլէրինին օլատա մանօլլար իճրա իթտիլէրինին, վէ պողաղըն էթէյինէ գատար Եազլաշ- տըգլարընը միւշահատէ իլլէտիք: Օս- մանլըլար չու հարէքէթին սաաթէ քիւլլիեթիլլարընտան տուրաք ղաեթիլ Թէաճճիւպտէ գալիւլլար տըր: Չիւն- քի ալլիլուսուսու մուսպէնէթ իշին իհ- Թիւթաթ ասքէրի վէ Թօր օլմանաթագ պէօյլէ պիր մուհիւմ մէվգընա գարշը քիւլլիեթիլի տիւշմէն սիւարիսի սէվգ օլունմասը Թարիֆ գապուլ իթմէզ պիր մատտէ Խոթ: Պիւնպէրին մէզքիւր սաաթէ քիւլլիեթիլլար, Բուսլարըն պիր ճիւտիլ բանլարընը կիլլէմէք իշին իսասէթէն Թաաալիլուր օլունմուշ պիր Թէտպիր Խոթ: Չիւն, վագաա պիլ հիւ պիր Բուս բիւտէսի միւշահատէ իթմէ- մէքտէ Խոթի իսէ տէ, հագըգաթը հալտէ տիւշմէնին մէյտանը հարպըն պու ճիհէթիլտէ պուլունան վէ հիւ Թա- պուրտան իպարէթ օլան Թէքմիլ բիւ- տէ ասաքիրի, օրթա մէվգըմըլըն ճէպ- հէսի իւզէրինտէ բուսուտա պուլուն- մագտա Խոթիլէր:

Նոյեմբերին տէօրտիւնճիւ բաղար կիճէսի, իշպու հիւ Թապուր տիւշմէն բիւտէ ասքէրի, գարանլըգտան պիլ իսթիֆատէ, Սօղանլը տաղ իսմիլլէ մաարուֆ օլան ճիպալը միւթէսէլիլէ- եթ թըրմալտարագ սէսիլգէ չըգմիշ- լար, վէ Տէվէ Պօյնու Թարիգի Եազը- նընտա պուլունան իսէնտէքլէրտէ վէ տաղարըն սըրթլարընտաքի չուգուր- լարտա կիլլէնմիշլէր տիր, չիւնքի ֆիլ- վագը օրալարտա սիւսլը ասաքիրին պարընապիլմէսի իշին Թապիւթտան միւնասիպ մէվգըլար վար տըր:

Հալպուքի Օմանլըլար պէօյլէ պիր էհէմիլիեթիլի վէ ճէսիմ հարէքէթ հագըգընտա շիւքհէ պիլէ իթմէմէքտէ Խոթիլէ: Եօգսա, էկէր պու վուգու- աթտան իսպալարտա օլաա Խոթիլէր, Բուս օրտուսունա գօլալա ղալէպէ, վէ տաղ- լարըն սըրթլարընտան Բուսլարը տէֆ իտիպ, վէ պէօյլէն Մօսգօֆ ժէնէրա- լընըն բանընը տախի պօշա չըգարա- պիլիլ Խոթիլէր: Լաքին չու սըրտաա Օս- մանլըլար, ղաեթիլ մահիլանէ սուրէթ- տէ Թէրթիլպ Խոթիլլի օլան տիւշմէն տուղաղընա տիւշմիւշլէր տիր:

Պիւնան ալլէյհ տիւշմէն սիւարիսի- նին կիթիլքէն պողաղըն Թէրէսինէ Եազլաշտըլըն կէօրիւպ Թէաճճիւպ իթմէքտէ Խոթ: Տիւշմէն սիւարիլէրի իսէ իլլէրլէտիքէ, պիւթիւն իսթիլ իւզէրինտէ Եաեթմագտա Խոթիլէր:

Սիւարի ասաքիրի շիւպհէսիլ չօգ- ճա օլաալարըն ճիհէթլէ, պունլարըն պիլքէմ մէվգըլարըմըլըն Եազընլարը- նա գատար քէշֆիլէր իթտիլէրինին կէօրմէքտէ Խոթ: Մըխթար բաշա, պողաղտա պուլունան ասաքիրի շահա- նիւնէ գօմանտա իթմէքտէ օլունգլու հալտէ, տիւշմէն սիւարիլէրինին իսպիլ- ճէ իլլէրլէտիլլէրինին Թէքէքիւր ի- տէրէք, վէ հագըթաթէն մէզքիւր սիւարիլէր տաղըն էթէյինտէ պուլուն- տուղարընտան, պունլարըն իւզէրինէ հիւճում իտիլմէսինին Եօլ իլլէմիշ տիր: Միւշարիլէյհ պու Էմիլի վիրտիլիտէ, իշ Եալընըզ, Բուսլարըն պիլքէմ մէվգը- մըլըն քէշֆ իշին Թէլլէպիւս իթտիլ- լէրի քիւլլիեթիլտէ պիր հիւճումալարընը կէրի սիւրմէքտէն իպարէթ տիր տէնու գանն իթտէլիլտան, օլ պապտէ մու-

Խաթարա սիւլու- տան պիլէ կէլիլլիլ

Չիւն, պողաղըն ի- պուլունան սըրթլար, ի- վէ բիւտէ առաքիրիլլիլ մուհաֆաղ օլմուլմէքտէ օլ- տան, Մըխթար բաշա մէզքիւր քէթին իճրաթընճա մաղուպիեթիլ գօր- գուսու ասլա կէօրմէմիշ տիր: Հէր նէ հալ իսէ, Օմանլըլար սէրիան Եօլուն իւզէրինէ ինմիշլէր, վէ պիլ Թէրէտէ հարէքէթէ պաշլանըմաթնա պէքէ- եթէք, չու մուհարէպէտէ Բուսլարըն միւքէմմէլ սիւարի ասաքիրի քեամի- լէն մաղուպ վէ մահիլ օլմուսա պիլէ, Օմանլըլար Թարաֆընտան Եաղմուր կիպի աթէշ Եաղթըրըմաա պաշլանըլ- տըլընտա, ասաքիրի մէրգուլէ սաֆ- արընտան աղ վագըթտա բէք չօգ Թէ- լէֆաթ վուգու պուլաճաղըն տիւշիւն- մէքտէ Խոթ:

Ղարիպ Եէրի շուրաթ տըր քի, տիւշ- մէն սիւարիլէրի, Թիւֆէնք մէնլիլի տէրէճէսինտէ Օմանլըլարըն իլլէրլէ- տիլէրինին կէօրտիլլէրի հալտէ, Եէր- լէրինտէն պիլլէ գըմլլտանմաղըլարտըր, չէօյլէ քի, Օմանլըլար ալաղը ինմէք- տէ վ: հէման աթէշէ պաշլամագ իւզ- րէ պուլունտուգլարը Թագտիրտէ, Բուս- լար քէնտի սաֆլարընտան տիւշարը չըգ- մամըլլար տըր: Պէօյլէն Թիւֆէնք ա- թէլլէնէ պաշլանաթագ, տաղար տա- խի Թիւֆէնկ սէսիլլիլ Եաթ իթտիր- մէքտէ իքէն, սալեա հէր չէյ թէպ- տիր օլմուշ տուր:

Եանի պիր տագըգա էվլիլլ գարա- տան պաշգա պիր չէյ կէօրլլմէնէն տաղարըն սըրթլարընտաքի պիլիւլմէ- նօգթալարտան, պիրտէն պիրէ Բուս բիւտէ ասքէրիլլէ չըգարագ, տաղար ասքէր իլլէ գալլանմըլ, վէ աթըլան Թիւֆէնքլիլին սէսիլլիլ տաղտան տա- ղա Եաթ իթմէքլիլէ պաշլամըշ տըր: Եու հարտէ Բուսլար պիր սանիեաթ ի- քի Եան Թարաֆընտան, մէմուլիլ ղալ- րի օլարագ, Օմանլըլար իւզէրինէ Թիւֆէնք աթէշ ի Եաղթըրմագտա պու- լունմուշլար տըր:

Մըխթար բաշա հագըթիլլէրինին Թահթը գօմանտաթընտա պուլունան ասաքիր իսէ, հիւ պիր չէյտէն վէսլէ- սէ իթմէեթէք, վէ Եալընըզ Բուս սիւ- տիրլէրինին քիւլլիեթիլլարընը Թէն- տիպ իթմէքիլիլ տիւշիւնէք, տէ- րէտէ ղաեթիլլէ ուղաղա կիթիլլ օլ- տուղարընտան, քէնտիլլէրինին Թօրա- Եաթմըլլար, վէ Եօլուն տարլըլը, վէ տիւշմէն աթէշինին Եազընլըլը, վէ Բուսլարըն միւնասիպ վէ միւնասիպ պիր մէվգըտա պուլունմալարը, վէ ալլ- իուսուս մէմուլիլ ղալլիլ օլան չու հիւ- ճում սէպէպիլտէն պիւսպիւթիւն իշէ Եարամագ պիր հալէ կէլիլլէր տիր: Հաթիթա գօրգուլարընտան մէյնուսի- եթէթ տիւշար օլարագ, վէ տիւշմէնէ ճիւղի պիր մուգալմէթ իպարաղընա պիլլէ իլլիլիտարըն գալլաեարագ, ասաքիրի շահանէ Եօթէնէ պէրիեթ գօլաշմաեա պաշլամըլլար տըր: Տիկէր Թարաֆտան Բուսլար տախի ղալէպի- եթիլլէրինտէն պիլ իսթիֆատէ, տաղ- լարըն սըրթլարը իւզէրինէ սէեթիլլիլ- լէր տիր:

Պունլար, Եանի տիւշմէն ասքէրլէրի իսէնտէքլէրէ վէ իսէնտէքլէրտէ գալմըշ օլան Օմանլըլարա վասըլ օլմուշլար, վէ մէվգըլարըն տար արտա վէ Թաաճիւ- պէ չտան: պիր սուրէթիլլէ գալմէ իլլի- միշլէր տիր: Հաթիլլ Բուսլար չու մու- հարէպէտէ մուղաֆթիլ օլմուշլարտըր:

վել ֆեթիզ օլուն. օլունան Օսմանլը անտաֆա օլունմամը, անտաֆան հիւանի ինթի- ւոնը, գորգու վէ էնտիշ: մերգուլմէյի ինթա իյլէ- ասաքիրի մերգուլմէ միւհիմ- ւաթ, սիւահ վէ պիւհիւմէ էնտալա- րընը օրատա թէրք իյլէէէրէք, տա- ւըն թէրքսինտէն թաաքիպ իտիմիշ- լէր տիր: Շու սըրմտա կէօրիւլէն ալ- թիւսթիւք վէ գարըշքլըք, թարիֆ գապուլ իթմէզ տէրէնտէ օլունը տուր: Պէօյլէն Ռուսլար սէրիւն վէ շէնաա- թը ճէտիտէ իլէ իլէրու երիւտիւք- լէրի հալտէ, գարապուլուլի կիպի ալմէ ասքէրլէրի տալի տաղըն սըրթլարընը էօրթմիւշ տիրէր: Վէ պու շէյլէրին քեաֆէնի ազ պիր վազըթ իլին- տէ օլունը տուր: Պիզ էօյլէ վազթը Ռուսլարը միւշահատէ իթտիկիմիզ հալ- տէ, էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա, օր- տուլուզ թէքմիլէն րիւնաթա երիզ թուլմիւշ տուր: Ռուսլար չու պիւլիւք մուվաֆթաքլըքէթլէրին թէնաճիւլէ շայեան պիր գօյլըքլա էլտէ իթմիշ- լէր տիր: Եանի տիւշմէն օրտուսու թօրաղըն ալթընտան մէյտանա չը- գար չըքմազ, մուգալմէթ հազըքա- թէն տուրմիւշ տուր, վէ Օսմանլըլար, տաղըն իւզըրինէ չըքմաքտա օլան Ռուսլար իւզըրինէ պիր թօք պիլէ աթմամըլար տըր: Հաթթա պիլիմ գուլմէյի աքէրիէմիզ օլ տէրէն իշէ եարամազ պիր հալէ կէլմիշտիրքի, թօք- ճուլար թօքլարընը պըրաքըպ, վէ պէյ- կիրլէրէ սիւվար օլարաք, ուզադարա ֆիրար իթմիշտիր տիր: Հէրքէս քէնտի սէլամէթին տիւշիւնիւ պաշընըն չա- րէսինի կէօրմէնէ պաքմիշ տըր: Օսման- լը բիւտտէ ասաքիրի շէնաաք պիր ազ միւտտէթ էլտէն կէլէն զայրէթի իթ- միշ իսէ տէ, պիր ֆայտէ իթմէտիկին- տէն « մաղուպ օլտուգ, մաղուպ օլ- տուգ, լաքին ճէնապը Հաքըն միւ- րատը պու իմիշ » տէնու պաղըրաքաք սայրլէր իլէ պէրապէր րիւնաթ իթ- մէկէ պաշլամըլար տըր:

Ռուսլար ալթմէվամիլէրուլէնէրէք, ֆիրար իտէն Օսմանլը ասքէրլէրինն արգասընտան եթթիշմիշտիր: Տօղ- րուսու, Ռուս թապուրլարընն աթէշի ալթընտան էրզրուլմա օղրու ֆիրար իթմէքտէ օլան պու պիշարէլէրին հա- լի զիւտտէսիլէ քէտէրնաք պիր հալ իտի: Իշթէ, էօյլէյի իքի սաաթ իւշ շէրէնք կէշտիկի զէման օրթալըլըն հալի պու մէրքէքտէ պուլունուպ, պու պիր տէհէթլի մէնգարէ իտի: Շէօյլէ քի էկէր միւլմիւն իսէ, կէօղիւնիւ- զիւն էօսիւնէ կէթլիլին գօրգու վէ էն- տիշէնէ տիւշար օլմիւշ օլան պիր չօք սիւարի վէ բիտտէ ասքէրլէր իլէ պիր խայլի գապիլէրի, Չէրքէսլէրի պաշը պօղուգլարը, օրտուլարըն արգասըն- տան սէնիլտէն աստէվէրի, տէվէլէրի, տէվէնիլէրի, էօքիւլէրի, վէ հէր ճիւն արապալարը, քի թարիֆ օլուն- մազ պիր գարըշքլըք իլէ վէ քէմա- լի սիւարթլէ, հաթթա խէվթ ու հիտ- տէթ իլինտէ օլարաք, վէ չօք տէֆա տիւշմէն չիտտէթլի աթէշի: Իթըն- տա պուլունաքաք, էրզրուլմա տօղրու սէյրթմէքտէ պուլունուլար տըր:

Դաթը պիր չամուր իլէ իհաթա օ- լունմիւշ պիր թարիք իւզըրինտէ կէօ- րիւլէն չու գարըշքլըք, հէրքէս քէն- տի ճամընըն սէլամէթլի տիւշիւնտիւ- կիւնտէն իլէրի կէլմէքտէ իտի: Պէօյ- լէ պիր մէնգարէտէն տօլալը հասըլ օ-

լան թէնտիր, գալէմ իլէ թարիֆ օլու- նուր շէյ տէյի տիր: Պու ատամլար պիր միւտտէթ էվլէլ, էրզրուլմա մուհաֆազա իթմէք իւզիւ, չու թէ- բէլէրտէ պուլունմաքտա իքէն, չիմտի սօն պիր մէլմալարը մաքամընտա շէհ- րի մէլքըրիւն տօղրու գօլունմաքտա, վէ հէրքէս պիր ան էվլէլ օրաեա վա- սըլ օլմաեա չալըշմաքտա տըր:

Պալէատէ զիք իթտիկիմ սաաթ- տան օն տաղըքա սօնրա, պէնտէնիզ տալի էրզրուլմա վասըլ օլտուլմ: Պու- րատա կէօրտիւկիւմ մէնգարէ, եօլտա կէօրտիւկիւմ մէնգարէտէն տահա զի- եատէ տէհէթմաթ իտի: Դօրգու սօն տէրէնէնէ վարմըլ իտի, եօլար, եօր- կուն, եարալը, աճ վէ թէհի եէրտէ իսթիւրահաթ վէ նաֆաքա պուլմաեա չալըլան վէ հէյեթլէրի իլէ էհալինն տահա զիւտտէ գօրգուսաքնա սէպէպ օլան ասքէրլէր իլէ գալըլ իտի: Պու պիշարէլէրին էքսէրիսի ուզուն եօլ երիւրէնէմէտիքլէրինտէն, տիւշիւպ, սօգաքլարըն գաթը չամուրլարը իլին- տէ եաթմաքտա իտիլէր: Իշթէ կիճէ գարանլըք պաստըլընտա հալիմիզ պու մէրքէքտէ իտի:

Մըխթար բաշա պիր գաշ պին քիշի ի- լէ, 60 թօք վէ հէման թէքմիլ էշտաքնը զայպ իմիշ, վէ տօղրուտան տօղրու քէնտիլին թահթը գօմանտաքնտա պուլունան ասաքիրի մահլ օլմու տուր, վէ էն ֆէնաաք չու տուր քի, Տէվէ Պօյնու Ռուսլարըն եէտի գապթընա կէշ- միշ տիր, վէ չիմտի Մըխթար բաշանն ալտըք մալիւմաթա կէօրէ, տիւշմէնն բիշտարլարը էրզրուլմա 2 մի ուզաք- լըքնա գատար իլէրլէմիշէր, վէ սէօյ- լէնտիկինն նաղարէն, պիր սիւարի ֆըրգաեք միւֆրէքտէ, կիճէ եաքալա- տըլը զէման շէհրին էօնիւնտէ կէօ- րիւնմիւշ տիր:

Սապահաեքն պիլէ հիլ պիր իմտաթ կէլմէմիշ տիր, վէ կիճէ երիւլէրէն շէ- ճիւն սօգաքլարտա եաթտըքլարը հալ- տէ, Մըխթար վէ իսմայիլ բաշալար պիր մէնիսի հարապ ագտ իտէրէք, սօն տէրէնէնէ գատար էրզրուլմա մու- հաֆազա իթմէք խոստուտտա միւ- զաքէրէ իթմիշտիր տիր:

Թապիւթըլլա էրզրուլմա ֆէվգէ- լատէ վալէյլա վէ հէնէնան գուհուրա կէլմիշ տիր: Պիւնապէրին ալէսասպահ թէքմիլ էհալի, Ռուսլար շէհրի թօքա թուլարլար տէնու գօրգուլարըն- տան, եալտա իլք կիւնքի գօրգուլունն թէնտիրինտէն, շէհրի թէքք իթմէք- լիկէ մէյիլլի կէօրիւնմիւշէր տիր: Չաթէն պիր չօք տէֆթէրլէր վէ քիւլ- իեթթիլ էշտա ուզաք մահլէլէրէ կէօն- տէրիմիշ տիր:

Սէօյլէտիլինէ կէօրէ, Ռուսլար շէհ- րին թէսիմ օլմասըն թէքթի, եօք սա թօքա թուլմաճալարըն թէհիտա իթ- միշտիր տիր: Պիւնտէ իլ, Օսմանլըլա- րըն էրզրուլմա միւտաֆաաեա չալըշա- ճալարընա չիւպհէ իտէրիմ, Օրտուլի հիւմաեոլունն եալընը մէրքէք ճիհէ- թի, շէհրի մէլքըրիւն պուլունտուղու հալտէ, զանն իթմէքթի, զաքի Ահ- մէտ Մըխթար բաշա հաքթէթլէրի տիւ- կէր ասքէրլէրին տէ թօքաեարաք, զայպ իթտիկի մէվլըլարը թէքթաք էլ- տէ իտէպիլին:

Պունտան տա պաշա, պիր թաքըմ ասաքիրի, ալապիլտիքլէրի գատար միւհիմաթ վէ զալիլէրի ալարաք, շէ- հրտէն հարէքթի իթտիքլէրին, վէ զաննըմա Պայպուրթի տօղրու կիթ- տիքլէրին կէօրմէքտէնէրիմ: Իսկիլիզ

աթաշէ միլիթէրի օլան մէնէրալ Գէմ- պալ տալի մահլէլի մէքէրէ կիթմիշ տիր, վէ պէնտէնիզ տալի պիր սաաթ- տան օրաեա կիտէնէյիմ:

Իրմիրտէն եաղտըքլարընա կէօրէ, Հէյլանտ գուլմանեաք վարօրլարըն- տան Աթլանթիք նամ վաքօր կէշէն ճուլա իրթէսի կիւնիւ Լիվրուլա կիթ- մէք իւզըն Իզմիրտէն հարէքթի իթ- միշ օլտուլու հալտէ, Շաթօ տը Մէր նամ հահէլտէ գարաեա տիւշմիւշ իսէ տէ, արգասընտան անիտէ պիր շէքի- ճի վաքօր կէօնտէրիլէրէք երիւտիւ- րիւլմիւշ, վէ օ կիճէ եօլունա տէվամ իթմիշ տիր:

—Տէվէթի Ալիէնին, ահվալը հա- զըրէ սէպէպինտէն իքիճի տէֆա օ- լարաք տալիլի պիր իսթիգրազա մէճ- պուր օլաճաղըն Օսմանլը զաքթաք եաղըքօր:

—Խարիճիէ նաղըր տէվէթլու Սէրվէր բաշա հաքթէթլէրի նամիւլաճ պուլունմալարը հասէպի իլէ պիր գաշ կիւնտէն պէրու Պապը Ալիյէ թէշիթ պուլունմաճալար տըրլար:

—Օսման Պաղարը էհալէյի Միւլիմէ վէ զայրը Միւլիմէսի թարաֆընտան, իքի երիւզ եաթաղըք ասքէրի պիր խաթթալանն քիւշաթ օլունմիւշ տուր:

—Բաղար կիճէսի իքի իւրըք պիր սանտալ իլէ Ռուլէի գըքըքընտան կէ- լիպ Դանտիլի վէ Անատուլ հիսարը արասընտա վաքը կէօքուտու գատը հիւմաեոլունն եաղըննա չըքմիւշար տըր: Օրատա պուլունան նէօպէթ- ճի պունարը կէօրիւպ, քիմ տիր օ տէնու սէն չըքարմասընտա, պիշարէ պաճաղընտան պիր թիւֆէնկ իլէ վու- րուլմիւշ տուր: Թիւֆէնկին սէսինտէն կէօքուտու գարաղլիսանէսինն տիւ- կէր ասքէրլէրի վէ Անատուլ հիսարը գապթիեթլէրի ուեանըպ, խըքըլարը գօլալաեքալ ալք ու կիրիֆթ իթմիշտիր տիր: Մէրգուլմանտէն պիր Ռուլմ վէ տիկէրի Պուլղար օլուպ, կէշէն զըշ Դանտիլիտէ պիր խանէնէ կիրէն, վէ խանէ խալքընտան պաղըքընը գաթլ վէ ճէրհ իտէն երին պունլար օլտուղու զանն օլունմաքտա տըր:

—Իզմիր վիւտէթիտէն ինթիսապ օ- լունան մէպուլար տըր: Իշիլ շէհրիլ գա- տէ Ահմէտ էֆէնտի, Մէնիքէլի Չատէ, Էվլիա Չատէ, Սպարթալանն Յակըք է- ֆէնտի, վէ Գարթիլ օլուն:

Ա Ձ Դ

Յաւալիկայ կիրակի Նոյ. 13 Արմ. Տ. Բարթոլոմէոս Նօրապապի վարդա- պետ Պաղճեան Նաւըլ-Դաբուրի Ս. Յով- հանէս Եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարաք պիտի մատուցանէ, ուստի ի գիտու- թիւն բարեպաշտ հասարակութեան ներկայս հրատարակել հարկ կը հա- մարմք:

ՏԵՐԻՍԱՍԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐԻԼԹԻ ԻԼԱՆ

Ահվալը հաղրէ սէպէպինտէն վէ պիր տէ ուֆաքլըք պուլունմաքլըքտա կիւնիւք օլտուղունտան, պու կիւնտէն իթիպարէն եալընը թրամվայ արա- պալարընտա միւլմէպէր թուլունմաք իւզըն պաշապաշ գօյմէ ֆիւտթըլա լալմէ 10 բարալըք պիլէթլէր թէտա- վիւլէ չըքարըլաճաղը էհալիէն իլան օլունուր: Իշպու պիլէթլէրին իւզէ- րինտէ շիւքթիլն տամիւլար իլէ պիրլը տէ նիւմէրօ պուլունուպ, մէլքըր պի- լէթլէրտէն հէր քիմ քի շիւքթիլն իտա-

րէխանէսինն կէթիլիլ իսէ պէտէլի ա- նինտէ վիլիլէնէք տըր:

Պունտան էվլէլ թէտալիլէ չըքա- րըլան 10 վէ 20 բարալըք թուճ մար- գալար պա էմըր ալի թէտալիլտէն գալտըրըլաճաղընտան, պունլարը վի- րիպ պէտէլինն պաշապաշ գօյմէ ալ- մալարը վէ մէլքըր մարգալարը իւշ պա գատար իտարէխանէմիզէ կէթի- րիպ պէտէլինն ալմալարը, վէ իւշ պ- տան սօնրա գապուլ օլունմաեաճաղը իթթար օլունուր:

Տէրիսասաթէթ, 7/19 Նոյ. 1877

Ի Լ Ա Ն

Դօնթի գարնալար վէ Դանիսինն, Գալաթա ալէպիւք ճատտէն 132 Նիւ- մէրօլու տուխան ֆապիլիտար, պու տէ- ֆա քիւշաթ օլունուպ, ֆապիլիտար մէք- քիւր սահիպլէրի իսէ խայլի սէնէլէրտէն պէրու, թիւթիւն թիւթաթիլիլէ մէլղու պուլունտուգլարընտան, Ենիճէ թիւ- թիւթիլինն գօլուլու ճիւնտէն, վէ մէ- մալիլ մահրուսէյի շահանէտէ հասըլ օլան թիւթիլինն պէտալունտան պուլունտու- զու կիլի, հէր նէվի սիկարա տալի իմալ վէ ֆիրուլթի իտիլմէքտէ տիր:

Մէլքըր գուլմանէնն մայիլէթիտէ մէհարթիլի ատալար պուլունաքաք, միւշ- թէրլէրին մէմուլն օլմալարընա հէր ճիւ- հէթլէ չալըլաճալար, վէ թաշա իլին ի- տիլէն սիւարըլ տալի, պէրմէնի մալլուպ իծրա իտիլմէքտէ տիր:

Գուլմանէնն տէրօղիթ օսու չու աթի- տէրի մահլէլէր տիր:

Չէօլէքիլիտէ Ն. 10 տա Մանես, վէ Ագահրայտա Ն. 225 տէ Խուրիտ էֆէն- տի, վէ Ալահա Համմամտա Ն. 40 տա Բան- տիլ, վէ Սուլթան-Համմամտա Ն. 53 տէ Եօրիկ Սնաթապիտա, վէ Թիւթիւն կիւ- րիւլիւնտէ Եաղըլար սօգալընտա Ն. 17 տէ Բօլմէյի, վէ Արնալուտ քէօլիւնտէ Ալէքսանար Եօրիկալի տիւքէնալար տըր:

—o—

ՏՕԲԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵՍՆ

Տօթօրը միւմալիլէյ, պէլ սօուղուղու թէսիլյէ օլունան խաթթալըք իլին, ու- գուն միւտտէթ պիր չօք մէրգլէր իւզէ- րինտէ կէօրտիւկիւ թէնիւլէրիլէր իւզէրի- նէ, էէնի պիր թէրթիլ իծաթ իթմիշ, վէ մէլքըր թէրթիլինն թէնտիլի աղիլին կէօրմիւշ օլտուղունտան, էհալլէ իսթա- րա միւսալարաթ իլէմիշ տիր:

Մէլքըր թէրթիլինն իսթիլալի թարիֆ իլէլէրտէ վէ գուլունաքաք պուլունտու- զու հալտէ, իսթիլալտա Պաղլէ գաթու- սունտա Համմալլէ թիւթիլի սիւարընտա վալը օլուպ, վէ իլէ գաթուլու թապիլ օ- լունան 32 Նիւմէրօլու, Եանի Մ. Վիլլէն Արնալալանն էհալլանէսինտէ պուլունա մաքտա տըր:

Տօթօրը միւմալիլէյ սալըլաճա պու նէ- վի իլէթլէրտէ, Եանի ֆիւլիլի, պէլ սօուգ- լուլու, վէ ալաթը թէնտալիլլէյ տայր խաթթալըքալարըն քէսպի մէհարթ իթմիշ օլուպ, վէ մէլքըր էհալլանէսինն հէր կիւն սաաթ պէլտէն օնա գատար խաթթիւնաք գապուլ իթմէքտէ օլտուղու կիլի, բաղար կիւլիլի տալի, Պէյ օլունտա Թարալա պա- շը ճատտէսինտէ քէսպին 117 Նիւմէրօ իլէ միւրաղքաթ քէնտի խաթթիւնտէ գապուլ իթմէքտէ տիր:

Չ Ի Ն Ի Ս Օ Պ Ա

Գալաթա ալէպիւք Գալաթալիլ ճատտէսին- տէ, Եանի թրամվայ Եօլունտան Եօրիկ- ճալարտ կիտէրէն Ն. 19 միւլու Անթօն Դաուտ մաղապարտա էնվայի սօպալար վէ լէվաղիմաթ ֆիրուլտա վէ սօպա թաք- մասը վէ թալիլաթը իծրա օլունուր, ֆի- եաթլէր զայլէթ էհալլէն օլարաք: Բէքալը կաղ լամպալարը վէ թամիլաթը:

ՍԱՀԻՊ ԱՍԳԵԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Տ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ